

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu

REGULAMIN PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

Studia I stopnia

**KIERUNEK PEDAGOGIKA:
PROFILAKTYKA SPOŁECZNA I RESOCJALIZACJA**

1. Ogólne założenia praktyk zawodowych

Podstawę prawną praktyki stanowią:

- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668);
- Zarządzenie Nr 467/2023/2024 Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 15 lipca 2024 roku w sprawie organizacji obowiązkowych studenckich praktyk zawodowych;
- Program studiów na kierunku.

2. Cele praktyki i efekty uczenia się

Praktyka stanowi integralną część procesu kształcenia a jej istotą jest przygotowanie studenta do realizowania zadań zawodowych - dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych, profilaktycznych i resocjalizacyjnych, wynikających z roli zawodowej i miejsca zatrudnienia. Celem praktyk zawodowych jest zapoznanie studenta z organizacją pracy: szkoły, poradni psychologiczno-pedagogicznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, placówek, których działalność statutowa obejmuje pracę z osobami niedostosowanymi społecznie, a także tych instytucji, których zadania obejmują działalność profilaktyczną, terapeutyczną lub resocjalizacyjną. Jednocześnie ich celem jest zapoznanie z warsztatem pracy pedagoga, formami i metodami pracy, umożliwienie studentowi kształtowania i rozwoju umiejętności wychowawczych, opiekuńczych, profilaktycznych, resocjalizacyjnych w bezpośrednim kontakcie z wychowankami, a wreszcie weryfikacja własnych predyspozycji do wykonywania zawodu.

Ogólne cele praktyk zawodowych:

- poznanie specyfiki zawodu pedagoga, nauczyciela - wychowawcy,
-

- zapoznanie z organizacją pracy instytucji oświatowych, szkoły, placówek opiekuńczo – wychowawczej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, itp.
  - kształtowanie kompetencji wychowawczych, profilaktycznych w bezpośrednim kontakcie z wychowankami,
  - gromadzenie doświadczeń związanych z pracą wychowawczą, profilaktyczną, przygotowanie do organizowania warsztatu pedagogicznego, zarządzania grupą i diagnozowania indywidualnych potrzeb uczniów;
  - kształtowanie umiejętności budowania relacji z wychowankami, podopiecznymi oraz współpracownikami,
  - przygotowanie w zakresie innowacyjności w pracy pedagoga, dotyczące indywidualizacji procesu uczenia, wychowania, profilaktyki,
  - zdobycie wiedzy na temat sposobów, form, metod i charakteru pracy wybranych placówek, których działalność statutowa obejmuje pracę z osobami niedostosowanymi społecznie oraz instytucji, których zadania obejmują działalność profilaktyczną lub resocjalizacyjną,
  - zdobycie i rozwijanie kompetencji praktycznych umożliwiających realizację zadań zawodowych (diagnozowanie, projektowanie oddziaływań i ich realizacja),
  - kształtowanie umiejętności organizowania sobie warsztatu pracy zgodnie z metodyką (planowanie, opracowanie strategii oddziaływań, wytwarzanie różnych wariantów i adekwatne przyjęcie sposobów realizacji),
  - kształtowanie umiejętności dokumentowania pracy (sporządzanie diagnoz, studiów indywidualnego przypadku, przygotowywanie programów oddziaływania, sprawozdań itp.).
  - przygotowanie do efektywnego organizowania własnego warsztatu zawodowego;
  - konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki, metodyki pracy, itp. z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.
-

Szczegółowe efekty uczenia się

Po zakończeniu kształcenia praktycznego absolwent:

- Zna specyfikę i sposób funkcjonowania placówek oświatowych, obszary ich działalności, zadania, organizację pracy, podział kompetencji, planowanie pracy i system kontroli, sposób prowadzenia dokumentacji;
  - Analizuje szkolne i pozaszkolne sytuacje wychowawcze obejmujące aktywność formalnych i nieformalnych grup uczniów, rozpoznaje pełnione w grupie role, postawy, zachowania. Diagnostuje pozycje jednostek w grupie, ich potrzeby. Wyciąga wnioski z obserwacji.
  - Zna i rozumie rolę i zadania pedagoga w organizowaniu środowiska wychowania i uczenia się dzieci i młodzieży oraz jego warsztat pracy – zasady, metody, strategie pracy.
  - Wykorzystuje wiedzę pedagogiczną i przedmiotową do samodzielnego planowania i realizacji zadań wychowawczo - opiekuńczo - profilaktycznych oraz poddaje refleksji i ocenie skuteczność swoich działań edukacyjnych.
  - Organizuje przestrzeń edukacyjną do określonych zajęć, w odpowiedni sposób korzysta z pomocy dydaktycznych na zajęciach. Wykorzystuje nowe media i technologie informacyjno-komunikacyjne w działaniach dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych, profilaktycznych.
  - Przestrzega zasad kultury pedagogicznej w stosunku do uczniów, współpracowników, rodziców.
  - Zna zasady bezpieczeństwa i przestrzega ich w trakcie realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczo-dydaktycznych i profilaktycznych.
-

- Potrafi scharakteryzować na podstawie dokumentacji i przepisów działalność placówki/institucji pod kątem specyfiki jej celów i zadań.
- Potrafi scharakteryzować specyfikę problemów występujących u uczniów/wychowanków placówki/institucji.
- Potrafi omówić formy pracy i metody oddziaływań na uczniów/wychowanków stosowanych w placówce/institucji.
- Potrafi sporządzić diagnozę pedagogiczną ucznia/wychowanka oraz opracować studium przypadku/wywiad środowiskowy itp.
- Potrafi opracować program/scenariusz/konspekt zajęć dotyczących rozwiązywania/minimalizowania/korygowania problemów występujących u uczniów/wychowanków placówki/institucji.
- Potrafi przeprowadzić w asyście opiekuna zajęcia grupowe (według obowiązującego w placówce/institucji lub opracowanego samodzielnie programu/ scenariusza/konspektu) dotyczące rozwiązywania/ minimalizowania/korygowania problemów występujących u uczniów/wychowanków.
- Potrafi dokumentować pracę pedagoga (diagnozy, scenariusze, konspekty, sprawozdania, notatki służbowe itp.)
- Zna i rozumie realizowane zadania wychowawcze, profilaktyczne, diagnostyczne, terapeutyczne charakterystyczne dla szkoły, poradni psychologiczno -pedagogicznych, placówki oświatowej, innych instytucji pomocowych i resocjalizacyjnych oraz środowisko w jakim one działają;
- Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy grupy lub klasy, zachowań i aktywności uczniów/wychowanków;
- Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk oraz nauczycieli akademickich, zdarzenia wychowawczo-opiekuńcze, zaobserwowane albo doświadczane w czasie praktyk zawodowych.
- Potrafi skutecznie współdziałać z opiekunem praktyk zawodowych w celu poszerzania swojej wiedzy;

- Potrafi praktycznie stosować zasady bezpieczeństwa uczniów/wychowanków w placówce/institucji.

3. Organizacja praktyk

Studenci Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego UAM odbywają praktykę w wybranych szkołach i placówkach/institucjach na podstawie podpisanego porozumienia pomiędzy Uniwersytetem a tymi instytucjami/placówkami.

Każdy student, przed przystąpieniem do praktyki, otrzymuje dwa egzemplarze porozumienia, z których jeden pozostawia w szkole/institucji, w której realizuje praktykę, a drugi oddaje do biura praktyk.

3.1. Obowiązki studenta

- Przed przystąpieniem do praktyki student zgłasza się do dyrektora placówki/institucji, który kieruje studenta do wyznaczonego opiekuna. Na początku praktyki student ustala z opiekunem na terenie placówki/institucji terminy realizacji praktyk.
- W trakcie odbywania praktyki student podlega służbowo dyrektorowi szkoły/placówki i opiekunowi praktyk.
- Studenta obowiązują ustalone w szkole/institucji zasady porządku i dyscypliny pracy, zasady zachowania tajemnicy służbowej oraz ochrony i poufności danych w zakresie ustalonym przez placówkę.
- Student realizuje wszystkie zadania wynikające z regulaminu i programu szczegółowego.

Warunkiem uzyskania zaliczenia praktyki jest zrealizowanie zadań wynikających z regulaminu oraz dostarczenie pełnej dokumentacji praktyki opiekunowi z ramienia uczelni. Warunkiem odbycia obowiązkowych studenckich praktyk zawodowych jest spełnienie przez studenta wymagań określonych w ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, w szczególności

poddanie się weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym oraz przedłożenie informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie określonych przestępstw, a w przypadku studentów będących cudzoziemcami albo zamieszkujących w ciągu ostatnich 20 lat w innych państwach niż RP również złożenie dodatkowych oświadczeń, a także informacji z rejestrów karnych innych państw wraz z tłumaczeniami przysięgłymi. Niespełnienie wymagań określonych ww. ustawą uniemożliwi odbycie obowiązkowych studenckich praktyk zawodowych, a w konsekwencji ukończenie studiów.

3.2. Zadania nauczyciela - opiekuna z ramienia Uczelni

Ze strony Uczelni nadzór nad przebiegiem praktyki sprawuje opiekun praktyki powołany przez Dziekana spośród nauczycieli akademickich Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu.

Opiekun nauczyciel akademicki:

- przygotowuje regulamin praktyk, wyznacza zadania realizowane w trakcie praktyki;
- nadzoruje terminowość wyjścia studentów na poszczególne etapy praktyk;
- przed rozpoczęciem praktyki nauczyciel akademicki omawia ze studentami zasady odbywania praktyki, analizując wszystkie zadania wynikające z regulaminu, oraz sposób ich dokumentowania;
- monitoruje przebieg praktyki, utrzymując kontakt ze studentami i opiekunami w placówkach, w których odbywają się praktyki;
- w razie potrzeby udziela studentom konsultacji merytorycznych dotyczących realizacji zadań zawartych w programie praktyk;
- ustala termin oddania dokumentacji praktyk;
- po dokładnej analizie dokumentów ocenia i zalicza praktykę;
- po zapoznaniu się z dokumentacją praktyki i oceną wystawioną przez nauczycieli ze szkół/ przedszkoli ćwiczeń omawia ze studentami zrealizowaną praktykę.

3.3. Zadania opiekuna z ramienia Szkoły/Placówki

Opiekun z ramienia szkoły/placówki:

- przyjmuje studenta pod swą opiekę na podstawie porozumienia;
- jest bezpośrednim zwierzchnikiem studenta na terenie szkoły/placówki, w której odbywa się praktyka;
- sprawuje funkcję mentora studenta w jego pierwszych doświadczeniach praktycznej nauki zawodu;
- ustala ze studentem plan praktyk, uwzględniając zadania wynikające z programu praktyk oraz pracy szkoły/instytucji;
- omawia zakres praw i obowiązków, zakres odpowiedzialności za ucznia/wychowanka/podopiecznego;
- umożliwia praktykantowi zapoznanie się z zasadami funkcjonowania szkoły/placówki, procedurami obowiązującymi w szkole/placówce;
- umożliwia zapoznanie się praktykanta z dokumentacją szkoły/placówki;
- kieruje obserwacją sytuacji wychowawczych, opiekuńczych, profilaktycznych, itp., pomaga w dokumentowaniu zaobserwowanych zjawisk;
- udziela studentom nieodzownej pomocy merytorycznej w zakresie przygotowania scenariuszy/konspektów/programów/opisów zajęć,
- omawia ze studentami wszystkie realizowane zajęcia, szczególnie prowadzone przez studenta, dając informację zwrotną o poprawności merytorycznej i metodycznej;
- dokonuje oceny realizowanych zadań (szczególnie prowadzonych zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych) wystawiając na scenariuszu pisemną ocenę.

Struktura praktyki zawodowej - pedagogicznej:

Praktyki pedagogiczne odbywają się w szkołach podstawowych, ponadpodstawowych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, innych placówkach oświatowych, placówkach,

---

których działalność statutowa obejmuje pracę z osobami niedostosowanymi społecznie oraz instytucjach, których zadania obejmują działalność profilaktyczną lub resocjalizacyjną.

Łącznie praktyki zawodowe - pedagogiczne odbywają się w wymiarze 150 godzin (profil ogólnoakademicki) i obejmują 30 godzin praktyki psychologiczno – pedagogicznej oraz 120 godzin praktyki pedagogicznej.

Czas trwania praktyki pedagogicznej wynosi - 120 godzin.

Praktyka pedagogiczna realizowana jest w formie praktyk śródrocznych oraz praktyki ciągłej.

Praktyki śródroczne:

Semestr III - 30 godzin

Semestr IV - 30 godzin

Semestr V- 30 godzin

Praktyki ciągłe:

po IV semestrze - 30 godzin

Dokumentacja praktyk

- regulamin praktyk,
- porozumienie w sprawie odbycia praktyk w dwóch egzemplarzach: dla szkoły/placówki i biura obsługi studenta WPA (jako potwierdzenie odbycia praktyki),
- deklaracja ubezpieczenia,
- dziennik praktyk, w którym praktykant opisuje wszystkie realizowane zadania; opiekun potwierdza w dzienniku praktyk daty rozpoczęcia i zakończenia praktyk;
- karta zadań Studenta;
- opinia o pracy Studenta;
- samoocena;
- wypracowane materiały.

Realizacja praktyki pedagogicznej

W ramach praktyki pedagogicznej student powinien:

a) poznać dokumentację szkoły, pedagoga, nauczyciela wychowawcy, nauczyciela świetlicy, (plany pracy dydaktyczno-wychowawczej, statut szkoły; teczki uczniów, protokoły z zebrań z

rodzicami i rady pedagogicznej, dziennik lekcyjny, dzienniki zajęć specjalistów, pedagoga, itd.);

b) prowadzić obserwację zajęć w zakresie następujących dziedzin:

- praca wychowawcza szkoły;
- działalność organizacji uczniowskich (np. samorząd szkolny, organizacja harcerska i in.);
- działalność opiekuńcza (praca pedagoga szkolnego, psychologa, wychowawcy klasy, zajęcia w świetlicy, itp.);
- praca z uczniami o indywidualnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych wynikających z niepełnosprawności, niedostosowania społecznego, szczególnych uzdolnień, zaburzeń komunikacji językowej, niepowodzeń edukacyjnych i in.;

c) samodzielnie przygotować i przeprowadzić zajęcia o charakterze wychowawczo - profilaktycznym;

d) wykorzystując wielorakie metody zbierania materiałów (wywiad narracyjny, obserwacja uczestnicząca, analiza dokumentów, sondaż diagnostyczny), przy współpracy nauczyciela prowadzącego zajęcia, przygotować charakterystykę klasy dotyczącą zobrazowania zjawisk klasowych (np. relacje, konflikty, trudności wychowawcze, itd.) oraz opracować studium przypadku;

e) przeprowadzić wywiady z dyrektorem szkoły, pedagogiem szkolnym, wychowawcą klasy w celu zebrania informacji o szkole, uczniach, pracownikach, środowisku, działaniach, trudnościach..... (a na ich podstawie opracować charakterystykę szkoły i wnioski końcowe).

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA – miejsca praktyk, zadania

1. Szkoły publiczne, niepubliczne, (pedagog, świetlica szkolna)

- zapoznanie się z podstawowymi aktami prawnymi regulującymi pracę szkoły
  - zapoznanie się ze statutem placówki;
  - zapoznanie się z zadaniami i formami pracy w placówce;
  - obserwacje i organizacja zajęć w szkole (lekcje wychowawcze, warsztaty, zajęcia wyrównawcze, zajęcia świetlicowe, zajęcia pedagogizujące dla rodziców);
-

- rozmowy z wychowankami; motywowanie do nauki;
- pomoc w nauce;
- organizacja czasu „wolnego” uczniów;
- organizacja z wychowankami imprez okolicznościowych;
- przeprowadzenie zajęć profilaktycznych z zakresu zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży;
- asysta w kontakcie pracowników szkoły z rodzicami ucznia.

Szkoły przy zakładach karnych/schroniskach dla nieletnich/zakładach poprawczych,

Specjalne/Specjalistyczne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze - pedagog

- zapoznanie się z podstawowymi aktami prawnymi regulującymi pracę szkoły/placówki;
  - zapoznanie się prawnymi podstawami pracy placówki (statut placówki, plan rozwoju placówki, roczny plan pracy);
  - zapoznanie się z koniecznymi przepisami prawa oświatowego zapoznanie się z regulaminem placówki;
  - zapoznanie się z formami pracy w placówce;
  - poznanie struktury organizacyjnej placówki;
  - poznanie podstawowych dokumentów dotyczących wychowanków;
  - zapoznanie się z narzędziami diagnostycznymi;
  - obserwacje i organizacja zajęć w placówce (lekcje wychowawcze, warsztaty, zajęcia wyrównawcze, zajęcia świetlicowe)
  - rozmowy z wychowankami; motywowanie do nauki;
  - przeprowadzenie zajęć profilaktycznych z zakresu zachowań ryzykownych;
  - obserwacja zajęć lekcyjnych;
  - obserwacja rozmowy z wychowankiem;
  - przygotowanie rozmowy wstępnej z wychowankiem;
  - organizacja i udział w zajęciach okolicznościowych.
-

Warunki zaliczenia praktyki

1. Warunkiem zaliczenia praktyki jest obecność, aktywność, prowadzenie dziennika praktyk oraz opinia wystawiona przez opiekuna praktyk potwierdzona oceną.
2. Wywiązanie się studenta z zaplanowanych zadań ujętych w programie praktyk (szczegółowej instrukcji) oraz przedłożenie stosownych, potwierdzających realizację praktyki dokumentów.
3. Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun praktyki na podstawie kompletnej dokumentacji dostarczonej przez studenta. Ocena jest sumaryczną oceny wystawionej przez nauczyciela - opiekuna z instytucji oraz nauczyciela akademickiego.
4. Formalnym wyrazem zaliczenia praktyki jest wpis do systemu USOS z oceną, dokonany przez opiekuna praktyki.